

Čestný doktorát JAMU Milanu Uhdemu

Janáčkova akademie múzických umění v Brně uděluje na návrh Divadelní fakulty 16. prosince 2011 čestný doktorát významnému brněnskému dramatikovi Milanu Uhdemu za jeho výrazný a osobitý přínos českému dramatu. Uhde se tak zařadí mezi přední dramatické autory, jimž JAMU tuto poctu udělila - patří mezi ně Václav Havel, Ludvík Kundera, Tom Stoppard, Ivan Vyskočil a Jiří Suchý.

Doc. PhDr. Milan Uhde se narodil v roce 1936. Absolvoval Filozofickou fakultu MU (dříve UJEP) v Brně. V šedesátých letech byl spolu s J. Skácelem, J. Trefulkou, O. Susem (a dalšími osobnostmi) redaktorem vynikajícího časopisu *Host do domu* (do roku 1970). Jako autor debutoval v roce 1962 básnickou sbírkou *Lidé z přízemí*. V roce 1964 měla ve Večerním Brně premiéru hra *Král – Vávra* (režie Evžen Sokolovský), která byla jednou z nejostřejších kritik tehdejšího režimu. Národní divadlo potom uvedlo jeho další hru *Děvka z města Théby*. V letech 1967–1971 externě vyučoval na JAMU.

Od roku 1972 patřil k zakázaným spisovatelům, stal se signatářem Charty 77. Byl členem redakčního kruhu samizdatových Lidových novin, jeho díla byla vydávána pod cizími jmény (např. při spolupráci s Divadlem na provázku pod jménem Zdeňka Pospíšila, rozhlasová hra *Jitřenka naší slávy* pod jménem Evy Samkové, pro Divadlo jednoho herce pod jménem Miroslava Částka aj.) a pod pseudonymem Miroslav Petr. Své práce uveřejňoval v exilových periodících (londýnské *Rozmluvy*, římské *Listy*, mnichovský *Obrys*, newyorské *Proměny*, pařížské *Svědectví* atd.). V Edici Petlice vyšly rozhlasové hry *Zubařovo pokušení* a *Velice tiché Ave*, televizní hra *Pán plamínků* (získala cenu Toma Stopparda), drama *Zvěstování aneb Bedřichu, jsi anděl*. Pro bytové divadlo Vlasty Chramostové napsal monodrama *Modrý anděl*. Významná byla Uhdeho spolupráce s Divadlem Husa na provázku, hned první premiéra tohoto divadla *Panta rei* aneb *Dějiny národu českého v kostce* (premiéra 15. března 1968 v režii Z. Pospíšila) vznikla na základě jeho prozaické knihy *Záhadná věž v B. a rozhlasové hry Výběrčí*. V sedmdesátých letech, tedy v době Uhdeho, zakázanosti následovaly dramaturgie klasických předloh, např. Páralova *Profesionální žena*, *Balada pro banditu* volně podle Olbrachta a Nikoly Šuhaje loupežníka, *Pohádka máje* dle V. Mrštíka. Tyto hry svým jménem pokrýval režisér Pospíšil. V osmdesátých letech potom Provázek uvedl Uhdeho hru *Prodaný a prodaná*, kterou svým jménem zaštitili Petr Oslzlý a Peter Scherhauser.

Po listopadu roku 1989 vstoupil Milan Uhde do veřejného života. V roce 1989 spoluzaložil nakladatelství Atlantis. V roce 1990 se stal ministrem kultury, o dva roky později předsedou Poslanecké sněmovny. Aktivní politiku opustil v roce 1998 a opět je spisovatelem z povolání. V roce 1996 se habilitoval se na Divadelní fakultě JAMU (1996), kde jako externí pedagog vedl zejména autorské semináře. Jeho habilitační přednáška měla název *Účtování s modelovou hrou*.

Velkým uměleckým úspěchem Milana Uhdeho se stala jeho hra *Zázrak v černém domě*, kterou v roce 2007 nastudoval v pražském Divadle na zábradlí režisér Juraj Nvota. Uhde byla za tuto hru nominovaný na Cenu Alfréda Radoka. Nejnovějším tvůrčím činem Milana Uhdeho je jeho původní hra o Leoši Janáčkově *Leoš aneb Tvá nejméně* (na které jako hudebník a hudební poradce spolupracoval Miloš Štědroň), jejíž světovou premiéru uvedlo Divadlo Husa na provázku 11.11. 2011 v režii Vladimíra Morávka.

Prof. PhDr. Josef Kovalčuk, MgA. Jan Šotkovský

